

Posudek diplomové práce

Jana Kubáčková: *Generalizace a specifikace lexikálního významu v soudobém uměleckém překladu (FF UK, Praha, 2008)*

Teoreticko-empirická studie zpracovává téma hypotézy generalizace v překladu (Levý 1955/1971) triangulační metodou s využitím moderních korpusových nástrojů a technik. Jde o práci průkopnickou jak z hlediska tématu (cf. vymezení generalizace/specifikace v rámci translatologických univerzálií překladu, tedy zasazení starší neprobádané problematiky do současného rámce translatologického výzkumu a teorie), tak z hlediska metodologie, a to jak v empirické části kvantitativní, tak v části kvalitativní.

Kvantitativní analýza musela řešit izolování jevů na rovině jazykové vs stylistické vs překladové, dále známé konkrétní problémy jako sestava a výběr korpusů atd. Vedlejším produktem práce, nikoliv však z hlediska významu, jsou tudíž i vybrané/sestavené korpusy použitelné pro další výzkumy. Stejně závažná byla i operacionalizace pojmů pro zkoumání vytyčených hypotéz.

Je nutno podotknout, že práce je interdisciplinární a diplomantka v přípravné fázi vložila značné úsilí do svého studia a zaškolení v oblasti korpusové lingvistiky i korpusové translatologie, což je patrné nejen z přehledu stavu a metodologické části, ale i z hlediska postupů a diskuse nad výsledky, stejně jako z rozhodnutí pro triangulaci. Dále se diplomantka musela zaškolit i v oblasti statistických metod, které použila jako techniku zpracování dat v části kvantitativní i kvalitativní. Práce se tak stává metodickou pomůckou pro další translatologické studie využívající korpusových nástrojů.

Kvalitativní část byla náročná nejen z hlediska izolace zkoumaných jevů a jejich klasifikace, ale i z hlediska popisného hodnocení a hypotetického určování spolu/působících (příčinných) faktorů. Zde oceňuji i kvantitativní techniku zpracování dat, vynikající všestrannou analýzu partie verba dicendi (4.3.1), metodologickou poznámku (str. 119) k neostrým hranicím pro kategorizaci i explanaci. S hodnocením a klasifikací některých jevů by bylo samozřejmě možné polemizovat, ale to je „úděl“ zvoleného postupu.

Diplomantka prokázala nejen schopnost samostatného přístupu k řešení dané problematiky, ale i výborné analytické schopnosti, tvůrčí přístup a vynalézavost v případě kombinace přístupů a volby hledisek pro analýzu, ale i cit pro jemnou analýzu jevů.

Podle mého názoru splňuje práce více, než se od diplomové práce požaduje, proto navrhuji klasifikaci výborně a navrhuji uznání této práce jako práce pro malý doktorát (PhDr.).

V Praze dne 9/9/2008

Zuzana Jettmarová
(vedoucí DÚ)